

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andrei Șaguna

Abonamentul:

Un an 2000 Lei. — Șase luni 1000 Lei. — Trei luni 600 Lei. — O lună 200 Lei. — Pentru bănci, autorități și străinătate un an 5000 Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament de sprijin 5000 Lei.

Articole și corespondențe

se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor

un cm.² 10 Lei pentru o dată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile

se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Evoluția vieții sociale

Dacă încercăm să desprindem sensul frământărilor sociale ce se întesesc de câteva luni de zile, observăm că nu este vorba numai de neajunsurile pricinuite de războiu. Nu este vorba nici numai chiar de o soartă mai bună pentru cei umili și năpăstuiți. Frământările sociale românești din clipa de față năzuiesc mai adânc, spre schimbarea unei întregi mentalități sociale și înlocuirea ei cu altă mentalitate. Principiul muncii ca singur criteriu de valorificare și ierarhizare socială tinde în fond la desființarea clasei burghezo-capitaliste și latifundiare, așa cum principiul drepturilor omului a desființat acum aproape două secole clasa nobililor privilegiați.

Dar schimbările sociale, după cum se știe, se pot face fie lent, printr'o adaptare treptată la noua mentalitate, fie brusc, rupând-o dintr'odată cu trecutul și creând situații noi prin violență. Istoria evoluției sociale cunoaște și pe una și pe cealaltă dintre aceste două căi. Schimbările violente, cunoscute sub numele de revoluții, s'au prezentat totdeauna în prima lor fază ca forțe de distrugere și de paradoxal exces de autoritate, dar în a doua fază a lor echilibrul social s'a restabilit pe temeiul unei ordine sociale mai juste și mai apropiate de scopurile ideologice urmărite prin revoluții.

O conștiință de creștin nu se împacă însă cu gândul schimbărilor sociale violente, care implică turburări sociale și jertfe ce depășesc uneori rezultatele obținute. Conștiința creștină nu aderă la violență decât atunci când se înstrăinează de duhul Evangheliei și abia dacă mai ține legătura cu obârșia inspirației sale divine.

O conștiință creștină trează este ea însăși, prin definiție, un puternic agent de înnoire și îmbunătățire socială, dar nu pe calea violenței, ci pe calea indicată de Mântuitorul în pilda cu aluatul, care este o mică fărâmitură de cocă, dar care dospesc în întreaga frământătură, sau în pilda grăuntelui de muștar, care este sămânța cea mai mică, dar din ea iesc un arbore mare. Așa a crescut

învățătura creștină și, dela o mână de discipoli, a împânzit lumea întreagă, răsturnând ordinea socială a lumii antice și întronând pe încetul o ordine socială nouă, mai aproape de învățătura sublimă a Mântuitorului.

Și dacă totuși s'a folosit uneori și violența pentru încreștinarea popoarelor, apoi aceasta nu s'a făcut potrivit duhului Evangheliei și nu reprezintă decât o consecință a moravurilor aspre ale acelor popoare. Poporul român n'a primit creștinismul prin violență, ci în chipul cel mai firesc posibil, pe cale lentă, încă în pruncia sa, modelându-și o concepție de viață armonică, înțeleaptă, cumpănită.

Însăși cercetarea științifică a sufletului românesc a dus la încheierea că poporul acesta de plugari și ciobani trăiește calmul naturii și este străin de agitația mediului industrial și orășenesc. Poporul românesc a devenit violent numai când și-a apărât moșia — adică țara — și credința. Și încă și sub acest raport, dacă a fost lăsat în pace, n'a existat popor mai tolerant decât el.

De aceea, în năzuințele înnoitoare care frământă opinia publică românească în clipa de față, e bine să se țină seamă de psihologia poporului român, de împrejurările speciale ale vieții și trecutului său și mai ales să se țină seamă de aluatul creștin care dospesc sufletul acestui popor — neștiutor poate în cele ale înaltei teologii, dar pătruns de duhul Evangheliei.

Tot ce se va clădi, cu bună intenție de sigur, dar în pripă și după o mentalitate orășenească, s'ar putea să nu prindă temeiul în viața poporului românesc, dupăcum n'au prea prins reformele grăbite ale generației dela 1848, care au dus la așa numita „neoibăgie”, după expresia lui C. Dobrogeanu-Gherea, adică la situația nedorită ca poporul de jos să tragă numai ponoasele nouilor reforme politice și sociale.

De aceea, și ca adepți ai Aceluia care a efectuat pe calea blândeții cea mai mare revoluție socială din câte a cunoscut omenirea, și ca

Apel la ordine și muncă

Ieri la orele 13,30 dl General de Corp de Armată Adjutant Rădescu Nicolae, Președintele Consiliului de Miniștri, s'a adresat țării prin posturile noastre de emisiune radiofonică.

Dsa a început prin a mulțumi presei pentru înțelegerea ce a arătat-o declarațiilor făcute ziariștilor la Președinție. [Am scris pe larg despre ele, și noi].

Primul Ministru și-a exprimat apoi regretul că pe alocuirea muncitorimea continuă să se agite. Conciliant și hotărât, dsa a declarat că nu intenționează să recurgă la măsuri de represiune, dar va face totul pentru ca cei ce vor să lucreze să nu fie împiedecați de nimeni dela îndeplinirea îndatoririlor lor.

Greaua situație în care se află țara, pretinde tuturor ordine, muncă și legalitate. Toate nemulțumirile pot fi satisfăcute pe căi legale, fără să se ajungă la tulburări interne, atât de dăunătoare aplicării prevederilor Armistițiului și propășirii obștești.

Prin autoritate — a spus dsa — înțeleg împiedecarea de-a se aluneca pe calea desmățului care duce la prăbușire. Este inadmisibil ca din pricina unui număr restrâns de neînțelegători întreaga obște românească să fie împiedecată de a-și regăsi liniștea.

Chem la datorie întreg neamul românesc, pentru Rege, pentru România democratică, pentru mai binele tuturor alături de glorioșii noștri aliați — a încheiat dl Prim Ministru.

Ofensiva finală împotriva Budapestei

— Orașul Vác a căzut —

Ofensiva finală împotriva Budapestei a căpătat o amploare deosebită. Trei armate sovietice — a Mareșalului Tolbukin (Sud), a Mareșalului Malinovski (centru) și a Generalului Petrov (Nord-Est) — converg acum în spre capitala Ungariei.

Trupele afectate celui de al doilea front ucrainian — de sub comanda Mareșalului URSS Rodion Iacovievici Malinovski — sunt în plină acțiune ofensivă. Presiunea cea mai vie se exercită la Nord-Est de Budapesta.

Nemții au construit acolo puternice linii defensive eșalonate în adâncime, prevăzute cu forțuri înzestrate cu arme de foc și cu tranșee de flanc. Înaintea acestor linii, suprafețe vaste de teren au fost minate.

Sute de tunuri sovietice au deschis în acea regiune, asupra pozițiilor inamice, un foc dens și îndelungat, dezorganizând câmpurile de mine și reducând la tăcere bateriile de artilerie ale mai multor puncte fortificate. La adăpostul acestei perdele de oțel și foc, infanteriștii sovietici au dat un atac impetuos care a dus la cucerirea orașului Vác (ale cărui temnițe temute au sugrumat atâtea proteste ardelenesci într'un trecut nu prea îndepărtat).

Succesul acesta a înlesnit trupelor sovietice o nouă trecere a Dunării, aducându-le la o distanță de numai 25 km. de N.-Estul Budapestei.

Concomitent, Dunărea a fost trecută și la Sud de Budapesta, în imediata apropiere a capitalei maghiare, printr'o acțiune îndrăznească. Până să prindă nemții de veste, câteva batalioane sovietice stabiliseră un puternic cap de pod pe malul drept al fluviului. Contra-atacurile date de inamic, cu formații de blindate aduse în grabă, n'au mai putut modifica situația.

Pe de altă parte, forțele Mareșalului Tolbukin, cari veniau din spre Jugoslavia, au curățit regiunea lacului Balaton și după ce au făcut joncțiunea cu grupul de armate al Mareșalului Malinovski, dau acum lovitură de ciocan dispozitivului defensiv organizat de nemți și unguri în preajma Budapestei, în vreme ce vârfuri puternice de blindate, infanterie purtată și unități de cavalerie se revarsă spre frontiera austro-maghiară.

În Nordul Ungariei, forțele Mareșalului Malinovski au ajuns la granița maghiaro-cehoslovacă.

Pretutindenea, forțele sovietice au capturat numeroși prizonieri și mari cantități de material inamic.

Unități române din toate armele, comandate de Generalii de Corp de Armată Macici Nicolae și Avramescu Gheorghe, cooperează cu trupele sovietice la ofensiva finală împotriva Budapestei.

Cum înaintarea sovietică vâdește un elan irezistibil, situația frontului din Ungaria se modifică din oră în oră, așa încât nu e exclus să avem cât de curând surprize îmbucurătoare.

Până una-alta, Moscova anunță încă alaltăieri că două treimi din teritoriul Ungariei a fost cucerit.

oameni ce ne tragem, din popor și-i cunoaștem nevoile, suntem din tot sufletul alături de cei care doresc sincer mai multă dreptate socială și luptă pentru ea. Dar conștiința noastră creștină este împotriva schimbărilor brusce, iar cunoașterea sufletului poporului românesc ne face să preferăm evoluția socială lentă, pregătită pe'ndelete, însă cu multă, cu foarte multă stăruință și iubire de aproapele.

E. Vasilescu

Invățătura zilei

Femeea intru tăcere să învețe, cu
toată ascultarea.

I Timotei 2, 11

CALENDAR CREȘTIN

Biserica ortodoxă prăznuiește:

Marți 12 Dec. — † P. Spiridon
Mercuri 13 Dec. — M. Eustratie

Situație gravă în Ungaria

Vertiginoasa înaintare sovietică în Ungaria a fugărit guvernul de pae al maiorului Szálassy tocmai la Șoproon.

Radio ul ungar anunță că Curtea marțială a condamnat la moarte prin ștreang pe un general maghiar, un căpitan de stat major și alți patru ofițeri, acuzați că ar fi încercat să răstoarne cabinetul Szálassy și au sabotat măsurile de apărare a teritoriului Ungariei, luate de către oamenii lui Himmler.

Parte dintre cei condamnați, au fost spânzurați imediat.

DI Petru Groza în Ardeal

București 11 — DI Dr. Petru Groza, Vice-Președintele Consiliului de miniștri, a primit în audiență, printre alții, pe dl Teohari Georgescu, subsecretar de Stat la Interne.

După aceea, dl Petru Groza a plecat în Ardeal.

Interne

— Asociația pentru strângerea legăturilor cu Rusia Sovietică și-a constituit comitetele pentru secțiile: Invățămant și Știință.

— DI Subsecretar de Stat M. Răutu a vizitat ieri Direcția Poștei.

— Conte de Paris a trecut frontiera spaniolă și se află actualmente la Madrid. În două rânduri a pătruns în Franța, urmărind să dea o lovitură de stat. Într-o încercare a fost rănit, dar a izbutit să se salveze cu ajutorul partizanilor.

Înștiințare

Se aduce la cunoștință generală că în conformitate cu ordinul telegrafic al On. Minister de Finanțe Nr. 258014/1944, subscripția la Imprumutul Apărării Naționale se închide definitiv, și pentru toate categoriile de contribuitori, în seara zilei de 15 Decembrie 1944.

Orice suspendări și eşalonări de plată date peste această dată se anulează.

Se pune în vedere celor interesați să achite cel mai târziu până la data de 15 Dec. 1944, toate sumele subscrise la Imprumutul Apărării Naționale, precum și contribuția minimală stabilită, deoarece la această dată sumele neachitate se transformă în impozit și pierd dreptul la titluri. — Administrator Financiar principal: Iuliu Deac, Șeful serv. constatării: Eug. Casian.

Eisenhower cătrec nemți

Londra 11 — Generalissimul Dwight D. Eisenhower s'a adresat din nou, pe calea undelor, către populația nemțească din teritoriile germane cucerite de trupele aliate.

De astă dată, nemții au fost îndrumați să fie pacinici și muncitori, Comandamentul aliat asigură respectarea proprietății private, repetând intenția sa nesdruncinată de-a nimici partidul nazist. În acest scop, el cere concursul populației civile germane.

Tito prim-ministru?

Londra 11 — DI Dr. Ivan Subasici, președintele Consiliului de miniștri jugoslav, care a avut întrevederi la Moscova cu dl Molotov și în Jugoslavia cu Mareșalul Tito, s'a înapoiat la Londra împreună cu suita.

E aproape sigur — se spune în cercurile bine informate — că Mareșalul Tito va lua în curând șefia guvernului jugoslav.

Externe

Londra 11 — Majestatea Sa Regina Wilhelmina intenționează ca îndată după înapoierea sa în patrie, să încredințeze funcția de prim-ministru unui bărbat politic olandez care a suferit ocupația germană și a activat în organizațiile de rezistență din interior pentru înlăturarea ei.

Londra 11 — În zona dela Est de Aachen, vremea s'a îmbunătățit simțitor, fapt care va urma mersul ofensivei aliate. După ce alătări ninsese din greu, ieri un soare cald a permis tuturor armelor să-și sporească activitatea de luptă.

Dela începutul ofensivei aliate, în acest sector au fost distruse cel puțin șapte divizii germane de elită.

Demisionează generalul Franco?

Paris 11 — Generalul Francisco Franco este pe punctul de a demisiona. Situația internă din Spania s'a agravat în urma crizei guvernamentale, pricinuită de demisia a patru titulari de ministere.

Nr. 70/1944

(70) 1—1

Concurs

Consiliul parohial al bisericii ortodoxe române filia Târnăvița, deschide concurs cu oferte închise pentru pictarea, zugrăvirea și repararea zidărilor bisericilor.

La acest concurs pot participa numai pictorii cari au mai pictat și alte biserici, iar lucrările efectuate au fost recepționate de autoritatea bisericească.

Devizul se poate vedea la Oficiul parohial din Târnăvița,

Oferțele însoțite cu dovezi se vor înainta până în 1 Ianuarie 1945, când consiliul parohial se va pronunța asupra ofertelor.

Târnăvița la 12 Noemvrie 1944.

Preș. cons. parohial
Pr. Ioanichie Oprean

SITUAȚIA FRONTURILOR

La Est de Budapesta, trupele române, după ce au respins toate contraatacurile inamice, au trecut la atac, cucerind mai multe înălțimi și localități importante.

În munții Bück, Vânătorii de munte români au respins mai multe contraatacuri inamice.

În Nord-Estul Ungariei, lupte în curs.

Frontul din Est

București 11 — Comunicatul oficial sovietic anunță că trupele de pe al doilea front au început marea ofensivă la Nord-Est de Budapesta. Ofensiva a fost precedată de un intens tir de artilerie. Infanteria rusească a străpuns apărarea germano-maghiară pe un front larg, cu toate dificultățile create de ploii și noroi. Orașul Vaț, situat la 25 km de Budapesta, important punct de sprijin pentru apărarea germano-maghiară, a fost cucerit după o dârză rezistență. Au fost luați mai mult de 5.000 prizonieri și omare pradă de război. Cu toate că inamicul a adus rezerve și a declanșat un contra-atac, acest contraatac a rămas fără succes.

La Sud de Budapesta, unitățile rusești au cucerit o gară

situată la 18 km. de capitala Ungariei și au trecut Dunărea. După ultimele știri s'ar părea că trupele rusești au atins suburbiile Budapestei.

În regiunea lacului Balaton înaintarea a continuat de asemenea. Au fost uciși 1500 ofițeri și soldați unguri și au fost capturate 20 tunuri, 47 mitraliere și alte materiale de război.

Frontul din Vest

București 10 — Comunicatul înaltului comandament aliat anunță că rezistența germană a încetat la râul Röhr, ultimele contraatacuri ale inamicului în această regiune fiind înfrânte. În bazinul Saar, patrulele aliate au ajuns până aproape de Saarguemines. Pe ambele laturi ale Vosgilor inferiori înaintarea continuă.

În Italia s'a dat o luptă grea la sud de Faienza. La Nord de Ravenna înaintarea continuă.

Activitatea aeriană

București 11 — Azi noapte, bombardiere ușoare au atacat Berlinul. De asemenea au fost bombardate gări de triaj, linii ferate și alte obiective militare la Coblenz, Freiburg și Regensburg, precum și uzinele Skoda dela Pilsen, în Cehoslovacia.

Demnitari americani la Palat

București 11 — Mareșalul Curții Regale face cunoscut că Majestatea Sa Regele a avut ieri invitați la dejun pe membrii Reprezentanței USA în România și în Comisiunea interaliată de control, în frunte cu Excelența Sa dl Burton Berry.

Dela Palat, au participat membrii Casei civile și militare a Majestății Sale Regelui.

Activitatea submarinelor germane

Londra 11 — În declarația lor comună asupra răsboiului submarin pe luna Noemvrie a. c., dnii Roosevelt și Churchill constată că pierderile de tonaj aliat sunt în scădere.

Nemții au aplicat submersibilelor lor niște aparate secrete cari le permit să rămână sub apă mai mult timp decât până acum și să pătrundă în zone ce le erau altă dată inaccesibile. Nu este exclus — spune declarația — ca submarinele germane să-și schimbe zonele de activitate.

Știrile despre abandonarea construcției de submarine sunt probabil de proveniență germană. Ele urmăresc să-i inducă în eroare pe aliați.

Un ordin de zi al Mareșalului Stalin

Moscova 11 — Ieri, Mareșalul Stalin a dat un ordin de zi către Mareșalul URSS Rodion Iacovlevici Malinowski și către șeful său de Stat Major, în care anunță succesele înregistrate de trupele celui de al doilea front ucrainian la Nord-Est de Budapesta și arată că unitățile cari au participat la aceste lupte glorioase au fost propuse pentru decorare.

Situația din Grecia

Londra 11 — Situația din capitala Greciei s'a înrăutățit. Formațiunile înarmate ale organizației „Ellas” au dat cel mai violent atac înregistrat până acum. Mitralierele și artileria ușoară a trupelor britanice și a armatei regulate grecești au ripostat energic. Comandamentul britanic a utilizat alături impotriva răsvrătiților, pentru întâia oară, bombe ușoare lansate de avioane de tip Wellington și Spitfire.

Activitatea organizației „Ellas” este în creștere. Ea controlează portul Pireu aproape în întregime, precum și câteva localuri ale poliției.

Ieri 10 l. c., fusese ziua oficială fixată pentru dezarmarea greșilor grecești.